

fieri poterunt. Per substitutionem $\alpha, \epsilon, \gamma, \delta$ transeat forma (a, b, c) in (a', b', c') , quae igitur illi proprie aequivalens erit. Habebitur autem $b' = a\alpha\epsilon + b(\alpha\delta + \epsilon\gamma) + c\gamma\delta = (h - b)\alpha\delta + b(\alpha\delta + \epsilon\gamma) - (h + b)\epsilon\gamma = h(\alpha\delta - \epsilon\gamma) = h$; $c' = a\epsilon\delta + 2b\epsilon\delta + c\delta\delta = (h - b)\epsilon\delta + 2b\epsilon\delta - (h + b)\epsilon\delta = 0$. Quodsi itaque insuper a' inter limites 0 et $2h - 1$ iam est situs, forma (a', b', c') omnibus conditionibus satisfaciet.

II. Si vero a' extra limites 0 et $2h - 1$ iacet, sit A residuum minimum positivum ipsius a' secundum modulum $2h$, quod manifesto inter hos limites situm erit, ponaturque $A - a' = 2hk$. Tum forma (a', b', c') i. e. $(a', h, 0)$ per substitutionem 1, 0, k , 1 transibit in formam $(A, h, 0)$, quae formis (a', b', c') , (a, b, c) proprie aequivalens erit omnibusque conditionibus satisfaciet. — Ceterum perspicuum est, formam (a, b, c) transire in formam $(A, h, 0)$ per substitutionem $\alpha + \epsilon k, \epsilon, \gamma + \delta k, \delta$.

Ex. Proposita sit forma $(27, 15, 8)$ cuius determinans $= 9$. Hic $h = 7$; rationibus -12 : $27 = 8$: -18 in numeris minimis aequalis est ratio 4 : -9 . Positis itaque $\epsilon = 4$, $\delta = -9$, $\alpha = -1$, $\gamma = 2$, forma (a', b', c') fit $(-1, 3, 0)$, quae transit in formam $(5, 3, 0)$ per substitutionem 1, 0, 1, 1. Haec igitur est forma quaesita, transitque in eam proposita per substitutionem propriam 3, 4, -7 , -9 .

Tales formas (A, B, C) in quibus $C = 0$, $B = h$, A inter limites 0 et $2h - 1$ situs, formas reductas vocabimus, quae igitur a formis reductis determinantis negativi, vel positivi non-quadrati, probe sunt distinguendae.

207. THEOREMA. *Duae formae reductae (a, h, o) , (a', h, o) , non identicae proprie aequivalentes esse non possunt.*

Dem. Si enim proprie aequivalere supponuntur, transeat prior in posteriorem per substitutionem propriam $\alpha, \epsilon, \gamma, \delta$, habebunturque quatuor aequationes: $a\alpha\alpha + 2h\alpha\gamma = a' \dots [1]$, $a\alpha\epsilon + h(\alpha\delta + \epsilon\gamma) = h \dots [2]$, $a\epsilon\epsilon + 2h\epsilon\delta = 0 \dots [3]$, $\alpha\delta - \epsilon\gamma = 1 \dots [4]$. Multiplicando aequationem secundam per ϵ , tertiam per α et subtrahendo fit $-h(\alpha\delta - \epsilon\gamma)\epsilon = \epsilon h$, siue, propter [4], $-\epsilon h = \epsilon h$, vnde necessario $\epsilon = 0$. Quare ex [4], $\alpha\delta = 1$, et $\alpha = \pm 1$. Hinc ex [1], $a \pm 2h = a'$, quae aequatio consistere nequit, nisi $\gamma = 0$ (quoniam tum a tum a' per hyp. inter 0 et $2h - 1$ iacent) i. e. nisi $a = a'$, siue formae (a, h, o) , (a', h, o) identicae, contra hyp.

Hinc sequentia problemata, quae pro determinantibus non-quadratis multo maiorem difficultatem facessebant, nullo negotio solui poterunt.

I. *Propositis duabus formis F, F' eiusdem determinantis quadrati, inuestigare an proprie aequiualeant.* Quaerantur duae formae reductae formis F, F' resp. proprie aequivalentes; quae si identicae sunt, propositae proprie aequivalentes erunt, sin minus, non erunt.

II. *Iisdem positis inuestigare an improprie aequiualeant.* Sit forma alterutri propositarum e. g. formae F opposita, G ; quae si formae F' proprie aequiualeat, F et F' improprie aequiualebunt, et contra.

208. PROBLEMA. *Propositis duabus formis F , F' determinantis hh proprie aequivalentibus: invenire transformationem propriam alterius in alteram.*

Sol. Formae F proprie aequivaleat forma reducta Φ , quae itaque per hyp. etiam formae F' proprie aequivalebit. Quaeratur per art. 206 transformatio propria formae F in Φ , quae sit $\alpha, \epsilon, \gamma, \delta$; nec non transformatio propria formae F' in Φ , quae sit $\alpha', \epsilon', \gamma', \delta'$. Tunc Φ transformabitur in F' per substitutionem propriam $\delta', -\epsilon', -\gamma', \alpha'$ et hinc F in F' per substitutionem propriam $\alpha\delta' - \epsilon\gamma', \epsilon\alpha' - \alpha\epsilon', \gamma\delta' - \delta\gamma', \delta\alpha' - \gamma\epsilon'$.

Operae pretium est, aliam formulam pro hac transformatione formae F in F' evolueri, ad quam formam reductam Φ ipsam novisse ne opus quidem sit. Ponamus formam F esse (a', b', c) , $F' = (a', b', c')$, $\Phi = (A, h, o)$. Quoniam rationibus $h - b : a$ vel $c : -(h + b)$ in numeris minimis aequalis est ratio $\epsilon : \delta$, facile perspicitur $\frac{h-b}{\epsilon} = \frac{a}{\delta}$ fore integrum, qui sit f ; nec non $\frac{\epsilon}{\delta} = \frac{-h-b}{\delta}$ integrum fore qui ponatur $= g$. Ha-

bebitur autem $A = a\alpha\alpha + 2b\alpha\gamma + c\gamma\gamma$ adeoque $\epsilon A = u\alpha\alpha\epsilon + 2b\alpha\epsilon\gamma + c\epsilon\gamma\gamma$, siue (substitutis pro $\alpha\epsilon$, $\delta(h-b)$, pro c , ϵg) $\epsilon A = \alpha\alpha\delta h + b(2\epsilon\gamma - \alpha\delta)\alpha + \epsilon\epsilon\gamma\gamma g$ siue (propter $b = -h - \delta g$), $\epsilon A = 2\alpha(\alpha\delta - \epsilon\gamma)h + (\alpha\delta - \epsilon\gamma)^2 g = 2\alpha h + g$. Simili modo $\delta A = \alpha\alpha\alpha\delta + 2b\alpha\epsilon\delta + c\gamma\gamma\delta = \alpha\alpha\delta\delta f + b(2\alpha\delta - \epsilon\gamma\gamma) - \epsilon\gamma\gamma h = (\alpha\delta - \epsilon\gamma)^2 f + 2\gamma(\alpha\delta - \epsilon\gamma)h = 2\gamma h + f$. Quare $\alpha = \frac{\epsilon A - g}{2h}$, $\gamma = \frac{\delta A - f}{2h}$.